Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 8. decembra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 2008/48/ES — Ochrana spotrebiteľa — Spotrebiteľský úver — Článok 2 ods. 2 písm. j) — Dohody o splátkovom kalendári — Odložené platby bez poplatkov — Článok 3 písm. f) — Sprostredkovatelia úveru — Spoločnosti na vymáhanie pohľadávok konajúce v mene veriteľov“

Vo veci C-127/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) zo 17. februára 2015 a doručený Súdnemu dvoru 12. marca 2015, ktorý súvisí s konaním:

Verein für Konsumenteninformation

proti

INKO, Inkasso GmbH,

SÚDNY DVOR (tretia komora)

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (spravodajca) a D. Šváby,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. februára 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Verein für Konsumenteninformation, v zastúpení: S. Langer, Rechtsanwalt,

— INKO, Inkasso GmbH, v zastúpení: C. Rabl, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, M. Hellmann, J. Kemper a D. Kuon, splnomocnení zástupcovia,

— francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a S. Ghiandoni, splnomocnení zástupcovia,

— litovská vláda, v zastúpení: K. Dieninis, D. Kriaučiūnas a J. Nasutavičienė, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina

— Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a G. Goddin, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 21. júla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. j) a článku 3 písm. f) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Verein für Konsumenteninformation (Združenie pre spotrebiteľské informácie, ďalej len „združenie“) a spoločnosťou INKO, Inkasso GmbH (ďalej len „Inko“), ktorý sa týka praxe spoločnosti Inko v uzatváraní dohôd o splátkovom kalendári so spotrebiteľmi s poskytnutím lehôt na zaplatenie dlhu bez toho, aby týmto spotrebiteľom boli oznámené predzmluvné informácie.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenie 24 smernice 2008/48 uvádza:

„Spotrebiteľ musí byť pred uzavretím zmluvy o úvere dôkladne informovaný bez ohľadu na to, či do marketingu úveru je, alebo nie je zapojený sprostredkovateľ úveru. Vo všeobecnosti by preto povinnosť poskytovať informácie pred uzavretím zmluvy mala platiť aj pre sprostredkovateľov úverov. Ak však dodávatelia tovarov a služieb vykonávajú sprostredkovanie úverov len ako doplnkovú službu, nie je vhodné zaťažiť ich právnou povinnosťou poskytovať informácie pred uzavretím zmluvy v súlade s touto smernicou. Dodávateľov tovaru a služieb možno považovať napríklad za sprostredkovateľov úverov v doplnkovej funkcii, ak ich činnosť vo funkcii sprostredkovateľov úverov nie je hlavným účelom ich obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti. Aj v týchto prípadoch sa dosiahne dostatočná úroveň ochrany spotrebiteľa, pretože veriteľ musí zabezpečiť, aby spotrebiteľ dostal všetky informácie pred uzavretím zmluvy, a to buď od sprostredkovateľa, ak sa na tom veriteľ a sprostredkovateľ dohodnú, alebo iným vhodným spôsobom.“

4 Podľa článku 2 uvedenej smernice, nazvaného „Rozsah pôsobnosti“:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na zmluvy o úvere.

2. Táto smernica sa nevzťahuje:

…

f) zmluvy o úvere, podľa ktorých je úver bezúročný a bez ďalších poplatkov, a zmluvy o úvere, podľa ktorých sa úver musí splatiť do troch mesiacov a splatné sú len zanedbateľné poplatky;

…

j) zmluvy o úvere, ktoré sa týkajú odloženej platby existujúceho dlhu bez poplatku;

…

6. Členské štáty môžu ustanoviť, že len články 1 až 4, 6, 7, 9, článok 10 ods. 1, článok 10 ods. 2 písm. a) až i), l) a r), článok 10 ods. 4, články 11, 13, 16 a články 18 až 32 sa vzťahujú na zmluvy o úvere, v ktorých sa stanovuje možnosť dohody medzi veriteľom a spotrebiteľom o odložení platby alebo spôsobe splácania, ak spotrebiteľ neplní svoje záväzky vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o úvere a ak:

a) by takáto dohoda mohla zabrániť prípadnému súdnemu konaniu z dôvodu takého zlyhania spotrebiteľa s plnením jeho záväzkov [neplnenia zmluvy spotrebiteľom – *neoficiálny preklad*] a

b) spotrebiteľ nie je vystavený podmienkam horším, než sú podmienky stanovené v pôvodnej zmluve o úvere.

…“

5 Článok 3 uvedenej smernice, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

…

b) ‚veriteľ‘ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje alebo sľubuje poskytnúť úver v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti;

c) ‚zmluva o úvere‘ je zmluva, ktorou veriteľ poskytuje alebo sľubuje poskytnúť spotrebiteľovi úver vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej podobnej finančnej pomoci, okrem zmlúv o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodávaní tovaru rovnakého druhu, ak spotrebiteľ platí za takéto služby v priebehu ich poskytovania alebo za tovar v priebehu jeho dodávania formou splátok;

…

f) ‚sprostredkovateľ úveru‘ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nekoná ako veriteľ a ktorá v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti za poplatok v peňažnej alebo inej dohodnutej finančnej podobe:
   i) prezentuje [predkladá – *neoficiálny preklad*] alebo ponúka spotrebiteľom zmluvy o úvere;
   ii) pomáha spotrebiteľom tým, že sa venuje príprave zmlúv o úvere okrem činnosti uvedenej v bode i), alebo
   iii) v mene veriteľa uzatvára so spotrebiteľmi zmluvy o úvere;

g) ‚celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom‘ sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; zahrnuté sú aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí služieb, aby získal úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok;

h) ‚celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť‘, je súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom;

i) ‚ročná percentuálna miera nákladov‘ sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom, vyjadrené ako percento ročne z celkovej výšky úveru, prípadne vrátane nákladov v súlade s článkom 19 ods. 2;

…“

6 Článok 5 smernice 2008/48, nazvaný „Informácie pred uzavretím zmluvy“, vo svojom odseku 1 uvádza:

„V dostatočnom predstihu pred tým, ako sa spotrebiteľ zaviaže akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úveru poskytnú spotrebiteľovi na základe podmienok úveru ponúkaných veriteľom, prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré spotrebiteľ poskytol, informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie. …“

7 Článok 6 tejto smernice s názvom „Povinnosť poskytovať informácie pred uzavretím určitých zmlúv o úvere vo forme povoleného prečerpania a určitých osobitných zmlúv o úvere“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„V dostatočnom predstihu pred tým, ako sa spotrebiteľ zaviaže akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou týkajúcou sa zmluvy o úvere uvedenej v článku 2 ods. 3, 5 alebo 6, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úveru poskytnú spotrebiteľovi na základe podmienok úveru ponúkaných veriteľom a prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré spotrebiteľ poskytol, informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie.

…“

8 Podľa článku 7 uvedenej smernice, nazvaného „Výnimky z požiadaviek na poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy“:

„Články 5 a 6 sa nevzťahujú na dodávateľov tovaru ani poskytovateľov služieb konajúcich ako sprostredkovatelia úverov v rámci svojej doplnkovej činnosti. Nie je tým dotknutá povinnosť veriteľa zabezpečiť, aby sa spotrebiteľovi poskytli informácie pred uzavretím zmluvy uvedené v uvedených článkoch.“

9 Podľa znenia článku 21 tej istej smernice, nazvaného „Určité povinnosti sprostredkovateľov úveru vo vzťahu k spotrebiteľom“:

„Členské štáty zabezpečia, aby:

a) sprostredkovateľ úveru uviedol v reklame a dokumentoch určených pre spotrebiteľov rozsah svojich právomocí, najmä či pracuje výlučne s jedným alebo viacerými veriteľmi, alebo ako nezávislý maklér;

b) bol spotrebiteľ oboznámený s prípadnými poplatkami, ktoré má zaplatiť sprostredkovateľovi úveru za jeho služby, pričom výška týchto poplatkov má byť dohodnutá medzi spotrebiteľom a sprostredkovateľom úveru písomne alebo na inom trvalom nosiči pred uzavretím zmluvy o úvere;

c) sprostredkovateľ úveru oboznámil veriteľa s prípadnými poplatkami, ktoré má spotrebiteľ zaplatiť sprostredkovateľovi úveru za jeho služby, na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov.“

Rakúske právo

10 Verbraucherkreditgesetz (zákon o spotrebiteľských úveroch) z 20. mája 2010 (BGBl. I, 28/2010, ďalej len „VKrG“) v § 6 uvádza:

„1. V dostatočnom predstihu predtým, ako sa spotrebiteľ zaviaže akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou, veriteľ musí spotrebiteľovi poskytnúť na základe podmienok úveru ponúkaných veriteľom, prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré spotrebiteľ poskytol, informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie. Tieto informácie sa poskytnú písomne alebo na inom trvalom nosiči a obsahujú predovšetkým údaje o:

(1) druhu úveru;

…

(3) celkovej výške úveru a podmienkach, ktoré upravujú jeho čerpanie;

(4) dĺžku trvania zmluvy o úvere;

…

(7) ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej sume, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery podľa § 27;…

…

8. Informačné povinnosti uvedené v odsekoch 1 až 7 platia aj pre sprostredkovateľov úveru, pokiaľ nie sú dodávateľmi tovaru alebo poskytovateľmi služieb konajúcimi pri sprostredkovaní úveru v rámci svojej doplnkovej činnosti.“

11 § 25 VKrG uvádza:

„1. Na zmluvy, ktorými obchodník poskytuje spotrebiteľovi odloženie platby za poplatok alebo iné uľahčenie splácania za poplatok, sa uplatňujú ustanovenia odseku 2…

2. … Predajná cena, ako aj tovar alebo služba musia byť uvedené aj v rámci informácií pred uzavretím zmluvy (§ 6 ods. 1)…“

12 Podľa § 1000 ods. 1 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (Všeobecný občiansky zákonník):

„Pokiaľ zo zákona nevyplýva inak, výška úrokov, ak nebola dohodnutá alebo ak ide o úroky zo zákona, je 4 % ročne.“

13 § 1333 tohto zákonníka stanovuje:

„1. Škoda, ktorú dlžník omeškaním sa so zaplatením dlhu veriteľovi spôsobil, sa nahrádza zákonnými úrokmi (§ 1000 ods. 1).

2. Veriteľ si môže okrem zákonných úrokov uplatniť aj náhradu iných, jemu vzniknutých škôd spôsobených dlžníkom, predovšetkým nevyhnutné náklady zodpovedajúce účelu mimosúdneho vymáhania pohľadávky, pokiaľ sú tieto v primeranom pomere k vymáhanej pohľadávke.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 Združenie je podľa rakúskeho práva oprávnené podať kolektívne žaloby o vydanie súdneho príkazu na ochranu spotrebiteľských záujmov.

15 Inko prevádzkuje agentúru na vymáhanie pohľadávok. V rámci svojej činnosti v mene veriteľov doručuje dlžníkom výzvy na zaplatenie, v ktorých označí neuhradenú pohľadávku vrátane splatných úrokov a svoje vlastné náklady vymáhania. Dlžníci sú vyzvaní buď zaplatiť dlh v lehote troch dní, alebo vyplniť vopred naformulovaný formulár o prijatí splátkového kalendára týkajúceho sa ich dlhu a poslať ho späť žalovanej. Dlžníci touto dohodou potvrdia existenciu pohľadávky „vrátane úrokov a nákladov na evidenciu vypočítaných až do splatenia“. Zaviažu sa svoj dlh splácať v mesačných splátkach vo výške určenej podľa uvedeného splátkového kalendára, pričom vykonané platby sa započítavajú najskôr na náklady spoločnosti Inko a až potom na istinu a úroky.

16 Združenie sa obrátilo na Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň) s návrhom, ktorý sa týkal toho, aby bolo spoločnosti Inko zakázané uzatvárať so spotrebiteľmi dohody o splácaní dlhu obsahujúce poskytnutie lehôt na zaplatenie, bez toho, aby im boli oznámené predzmluvné informácie uvedené v § 6 VKrG.

17 Rozhodnutím zo 14. novembra 2013 uvedený súd návrhu združenia vyhovel.

18 Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko), ktorému bolo predložené odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, toto rozhodnutie čiastočne zmenil rozsudkom z 30. júla 2014.

19 Združenie, ako aj Inko podali proti tomuto rozsudku na vnútroštátny súd opravný prostriedok „Revision“.

20 Vnútroštátny súd poznamenáva, že agentúra na vymáhanie pohľadávok, akou je Inko, koná ako podnikateľ a svoju činnosť odmeňuje fakturáciou rôznych nákladov. Ponúka dlžníkom v mene veriteľov uzatvorenie dohôd o odložení platby alebo dohôd o splátkach.

21 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že predmet činnosti spoločnosti Inko spočíva v prvom rade vo vymáhaní pohľadávok. V tomto kontexte chce vnútroštátny súd vedieť, či agentúru na vymáhanie pohľadávok, akou je Inko, ktorej činnosť ako sprostredkovateľa úveru má iba doplnkovú povahu vo vzťahu k ostatným podnikateľským činnostiam, ktoré vykonáva ako hlavnú činnosť, možno považovať za „sprostredkovateľa úveru“ v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2008/48.

22 Pokiaľ ide o finančné dôsledky omeškania so splatením dlhu stanovené rakúskou právnou úpravou, vnútroštátny súd poznamenáva, že dlžník je povinný nielen zaplatiť zákonný úrok v sadzbe 4 %, ale tiež nahradiť ďalšiu škodu, ktorú utrpel veriteľ, vrátane nákladov vymáhania pohľadávky, pokiaľ sú tieto primerané.

23 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že združenie nepreukázalo, že úroky a náklady účtované neplatiacim dlžníkom zo strany spoločnosti Inko svojou sumou prevyšujú tie sumy, ktoré sú veriteľom dlžné v súlade s rakúskou právnou úpravou, ak títo veritelia poskytnú takým dlžníkom odklad s platbou.

24 V dôsledku toho chce vnútroštátny súd vedieť, či dohody o splátkovom kalendári dlhu, týkajúce sa poskytnutia lehôt na zaplatenie, uzavreté spoločnosťou Inko so spotrebiteľmi, možno považovať za dohodnuté „bez poplatku“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48 a z toho dôvodu za vylúčené z pôsobnosti tejto smernice.

25 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Koná spoločnosť zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, ktorá v súvislosti s podnikateľským vymáhaním pohľadávok v mene svojich klientov ponúka ich dlžníkom uzatvorenie dohôd o splátkach, pričom za svoju činnosť vyberá poplatky, ktoré v konečnom dôsledku znášajú dlžníci, ako ‚sprostredkovateľ úveru' v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2008/48?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Je dohoda o splátkach, ktorej uzatvorenie medzi dlžníkom a jeho veriteľom sprostredkuje spoločnosť zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok ‚odloženou platbou bez poplatku' v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48, ak sa v nej dlžník zaviaže zaplatiť len nesplatený dlh, ako aj úroky a náklady, ktoré by v prípade svojho omeškania tak či tak musel zo zákona zaplatiť aj bez takejto dohody?"

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

26 Svojou druhou otázkou, ktorú treba skúmať ako prvú, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48 má vykladať v tom zmysle, že dohoda o splátkovom kalendári, ktorá je uzavretá v dôsledku neplnenia záväzkov spotrebiteľom, medzi spotrebiteľom a veriteľom prostredníctvom spoločnosti zaoberajúcej sa vymáhaním dlhov, sa považuje za uzavretú „bez poplatku" v zmysle tohto ustanovenia, ak sa touto dohodou spotrebiteľ zaväzuje vrátiť celkovú výšku dlhu a zaplatiť úroky a náklady, ktoré by musel zaplatiť podľa vnútroštátnej právnej úpravy aj pri neexistencii uvedenej dohody.

27 S cieľom odpovedať na túto otázku treba na úvod poznamenať, že smernica 2008/48 stanovuje v oblasti spotrebiteľského úveru úplnú a nutnú harmonizáciu v niekoľkých kľúčových oblastiach, ktorá sa považuje za potrebnú na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Európskej únii zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa uľahčil vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri rozsudok z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 21).

28 Táto smernica sa podľa jej článku 2 ods. 1 uplatňuje na zmluvy o úvere, s výnimkou zmlúv o úvere, ktoré sa podľa odseku 2 písm. j) tohto článku týkajú odloženej platby existujúceho dlhu bez poplatku.

29 Pokiaľ ide na jednej strane o pojem „zmluva o úvere", tento je definovaný v článku 3 písm. c) uvedenej smernice ako označujúci zmluvu, ktorou veriteľ poskytuje alebo sľubuje poskytnúť spotrebiteľovi úver vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej podobnej finančnej pomoci, okrem zmlúv o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodávaní tovaru rovnakého druhu, ak spotrebiteľ platí za takéto služby v priebehu ich poskytovania alebo za tovar v priebehu jeho dodávania formou splátok.

30 Treba konštatovať, že pojem „zmluva o úvere" definovaný uvedeným ustanovením je mimoriadne široký a vzťahuje sa na dohodu, akou je dohoda vo veci samej, ktorá stanovuje splátkový kalendár vrátenia existujúceho dlhu.

31 V tejto súvislosti z článku 2 ods. 6 smernice 2008/48 výslovne vyplýva, že táto sa v zásade uplatňuje na zmluvy, v ktorých sa stanovuje možnosť dohody medzi veriteľom a spotrebiteľom o odložení platby alebo spôsobe splácania, ak spotrebiteľ neplní svoje záväzky vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o úvere.

32 V dôsledku toho sa taká dohoda uzavretá so spotrebiteľom buď priamo veriteľom, alebo prostredníctvom sprostredkovateľa úveru konajúceho v mene tohto veriteľa musí považovať za „zmluvu o úvere“ v zmysle článku 3 písm. c) uvedenej smernice bez ohľadu na výnimky stanovené v jej článku 2 ods. 2.

33 Na druhej strane treba ďalej posúdiť, či je taká zmluva uzavretá „bez poplatku“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) tej istej smernice, ak sa spotrebiteľ zaväzuje vrátiť celkovú výšku dlhu, ako aj zaplatiť úroky a náklady, ktoré by musel zaplatiť podľa vnútroštátnej právnej úpravy aj pri neexistencii zmluvy.

34 Hoci smernica 2008/48 špecificky nedefinuje pojem „náklady“, treba poznamenať, že podľa článku 3 písm. g) tejto smernice celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe (pozri rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 84).

35 Mimoriadne široké definície pojmu „zmluva o úvere“ v zmysle článku 3 písm. c) smernice 2008/48, ako aj pojmu „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ v zmysle článku 3 písm. g) tejto smernice, zodpovedajú cieľu, pripomenutému v bode 27 tohto rozsudku, ktorý sleduje uvedená smernica a ktorý umožňuje zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov.

36 Akékoľvek obmedzenie pôsobnosti tej istej smernice sa teda podľa jej článku 2 ods. 2 má vykladať s prihliadnutím na tento cieľ.

37 V dôsledku toho, pokiaľ sa zmluvou, ktorá stanovuje nové podmienky splácania existujúceho dlhu, spotrebiteľ zaväzuje nielen vrátiť celkovú výšku dlhu, ale tiež zaplatiť úroky alebo náklady, ktoré sa neuvádzali v pôvodnej zmluve, podľa znenia ktorej bol poskytnutý nesplatený úver, takúto zmluvu nemožno považovať za uzavretú „bez poplatku“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48.

38 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že dohody o splátkovom kalendári, ktoré Inko ponúka spotrebiteľom v dôsledku neplatenia, stanovujú, že spotrebitelia sa zaväzujú splatiť ich dlh prostredníctvom mesačných splátok, pričom vykonané platby sa započítavajú najskôr na náklady spoločnosti Inko a až potom na zostávajúcu dlžnú istinu a na úroky.

39 Taká zmluva, ktorá stanovuje povinnosť spotrebiteľa zaplatiť náklady agentúre na vymáhanie pohľadávok, v danom prípade spoločnosti Inko, ktoré neboli uvedené v pôvodnej zmluve o úvere, sa nemôže považovať za týkajúcu sa odloženej platby „bez poplatku“ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48.

40 Vzhľadom na cieľ uvedený v bode 27 tohto rozsudku, ktorým je zabezpečiť všetkým spotrebiteľom vysokú úroveň ochrany ich záujmov, takéto konštatovanie nemožno spochybniť kumulovanými sumami úrokov a nákladov stanovených takou zmluvou, hoci tieto sumy neprevyšujú sumy, ktoré by bolo možné požadovať pri neexistencii dohody medzi zmluvnými stranami podľa vnútroštátnej právnej úpravy uplatniteľnej v dôsledku omeškania s platením.

41 Za týchto okolností treba na druhú otázku odpovedať, že článok 2 ods. 2 písm. j) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že dohoda o splátkovom kalendári úveru, ktorá je uzavretá v dôsledku neplnenia záväzkov spotrebiteľom medzi spotrebiteľom a veriteľom prostredníctvom spoločnosti zaoberajúcej sa vymáhaním dlhov, sa nepovažuje za uzavretú „bez poplatku“ v zmysle tohto ustanovenia, ak sa touto dohodou spotrebiteľ zaväzuje vrátiť celú výšku tohto úveru a zaplatiť úroky alebo náklady, ktoré neboli uvedené v pôvodnej zmluve o úvere, podľa ustanovení ktorej sa tento úver poskytol.

O prvej otázke

42 Svojou prvou otázkou, ktorú treba skúmať ako druhú v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 3 písm. f) a článok 7 smernice 2008/48 majú vykladať v tom zmysle, že agentúra zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, ktorá v mene veriteľa uzavrie dohodu o splátkovom kalendári týkajúcu sa nesplateného úveru, ale koná v postavení sprostredkovateľa úveru iba v rámci svojej doplnkovej činnosti, sa má považovať za „sprostredkovateľa úveru“ v zmysle tohto článku 3 písm. f) a podliehať povinnosti poskytovať spotrebiteľovi informácie pred uzavretím zmluvy podľa článkov 5 a 6 tejto smernice.

43 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa znenia uvedeného článku 3 písm. f) „sprostredkovateľ úveru“ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nekoná ako veriteľ a ktorá v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti za poplatok v peňažnej alebo inej dohodnutej finančnej podobe predkladá alebo ponúka spotrebiteľom zmluvy o úvere, pomáha spotrebiteľom tým, že sa venuje príprave zmlúv o úvere, alebo v mene veriteľa uzatvára so spotrebiteľmi zmluvy o úvere.

44 V dôsledku toho sa agentúra zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, akou je Inko, ktorá pri uzavretí dohody o splátkovom kalendári týkajúcom sa nesplateného dlhu, podľa ustanovení ktorej sa spotrebiteľ zaväzuje vrátiť celú výšku dlhu a zaplatiť úroky a náklady, koná v mene veriteľa, musí považovať za „sprostredkovateľa úveru“ v zmysle tohto ustanovenia.

45 Spor vo veci samej sa týka otázky, či agentúra zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, akou je Inko, je z dôvodu svojich činností ako sprostredkovateľka úveru povinná pred uzavretím zmluvy oznámiť spotrebiteľom informácie uvedené v § 6 VKrG, ktorý preberá do rakúskeho práva článok 5 smernice 2008/48.

46 V tejto súvislosti treba poznamenať, že taký sprostredkovateľ úveru v zásade podlieha povinnosti oznámiť spotrebiteľom informácie pred uzavretím zmluvy uvedenej v článkoch 5 a 6 tej istej smernice.

47 Podľa článku 7 prvej vety smernice 2008/48 však dodávatelia tovaru alebo poskytovatelia služieb konajúci ako sprostredkovatelia úverov v rámci svojej doplnkovej činnosti tejto povinnosti nepodliehajú. V tejto súvislosti odôvodnenie 24 tejto smernice uvádza, že týchto dodávateľov tovaru a služieb možno považovať napríklad za sprostredkovateľov úverov v doplnkovej funkcii, ak ich činnosť vo funkcii sprostredkovateľov úverov nie je hlavným účelom ich obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti.

48 Vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby overil, či vzhľadom na všetky okolnosti sporu vo veci samej, najmä na hlavný predmet činnosti predmetného sprostredkovateľa úveru, možno konštatovať, že koná v postavení sprostredkovateľa úveru v rámci svojej doplnkovej činnosti v zmysle článku 7 prvej vety tejto smernice.

49 Zároveň treba poznamenať, že výnimka z povinnosti oznámiť spotrebiteľom informácie pred uzavretím zmluvy, ktorú môže využiť sprostredkovateľ úveru, nemá vplyv na pojem „sprostredkovateľ úveru“ v zmysle článku 3 písm. f) smernice 2008/48, ale má za účel iba vylúčiť, aby osoby, ktoré konajú v postavení sprostredkovateľov iba v rámci doplnkovej činnosti, podliehali povinnosti oznámiť spotrebiteľom informácie pred uzavretím zmluvy stanovenej v článkoch 5 a 6 tejto smernice, pričom ostatné ustanovenia uvedenej smernice, najmä jej článok 21 týkajúci sa určitých povinností sprostredkovateľov úveru vo vzťahu k spotrebiteľom, zostávajú vo vzťahu k týmto osobám platné.

50 Táto výnimka tiež nemá za účinok ovplyvniť úroveň ochrany spotrebiteľa stanovenú smernicou 2008/48.

51 V tejto súvislosti, ako to v podstate poznamenala generálna advokátka v bodoch 28 až 30 svojich návrhov, povinnosť oznámiť spotrebiteľom informácie pred uzavretím zmluvy, stanovená v článkoch 5 a 6 tejto smernice veriteľom a prípadne sprostredkovateľom úveru, prispieva k dosiahnutiu cieľa uvedeného v bode 27 tohto rozsudku, zabezpečiť všetkým spotrebiteľom vysokú úroveň ochrany ich záujmov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 21, ako aj z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61).

52 Ako vyplýva z článku 7 druhej vety uvedenej smernice v spojení s jej odôvodnením 24, výnimka stanovená v článku 7 prvej vete smernice 2008/48 vo vzťahu k dodávateľom tovaru alebo poskytovateľom služieb konajúcim ako sprostredkovatelia úverov v rámci svojej doplnkovej činnosti nemá vplyv na povinnosť veriteľa zabezpečiť, aby sa spotrebiteľovi poskytli informácie pred uzavretím zmluvy uvedené v článkoch 5 a 6 tejto smernice.

53 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že článok 3 písm. f) a článok 7 smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že agentúra zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, ktorá v mene veriteľa uzavrie dohodu o splátkovom kalendári týkajúcu sa nesplateného úveru, ale koná v postavení sprostredkovateľa úveru iba v rámci svojej doplnkovej činnosti, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu, sa má považovať za „sprostredkovateľa úveru“ v zmysle tohto článku 3 písm. f) a nepodlieha povinnosti poskytovať spotrebiteľovi informácie pred uzavretím zmluvy podľa článkov 5 a 6 tejto smernice.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 2 ods. 2 písm. j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že dohoda o splátkovom kalendári úveru, ktorá je uzavretá v dôsledku neplnenia záväzkov spotrebiteľom medzi spotrebiteľom a veriteľom prostredníctvom spoločnosti zaoberajúcej sa vymáhaním dlhov, sa nepovažuje za uzavretú „bez poplatku“ v zmysle tohto ustanovenia, ak sa touto dohodou spotrebiteľ zaväzuje vrátiť celú výšku tohto úveru a zaplatiť úroky alebo náklady, ktoré neboli uvedené v pôvodnej zmluve o úvere, podľa ustanovení ktorej sa tento úver poskytol.**

2. **Článok 3 písm. f) a článok 7 smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že agentúra zaoberajúca sa vymáhaním pohľadávok, ktorá v mene veriteľa uzavrie dohodu o splátkovom kalendári týkajúcu sa nesplateného úveru, ale koná v postavení sprostredkovateľa úveru iba v rámci svojej doplnkovej činnosti, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu, sa má považovať za „sprostredkovateľa úveru“ v zmysle tohto článku 3 písm. f) a nepodlieha povinnosti poskytovať spotrebiteľovi informácie pred uzavretím zmluvy podľa článkov 5 a 6 tejto smernice.**

Podpisy